

LEO

Magazine van de N-VA | nummer 8 – 2021

Verzet tegen commercieel draagmoederschap

De 'reset' van Mark Elchardus

**Bert Wollants en
Zuhal Demir**

**'Energie is
welvaart'**

13

‘Het ontbreekt in Eeklo al jaren aan visie. Wij hebben daar verandering in gebracht’

Hilde Lampaert

8

‘Als het licht zou uitgaan door de kernuitstap degraderen we onszelf tot een derdewereldland’

Zuhal Demir en Bert Wollants

COLOFON

LEO - Magazine van de N-VA wordt uitgegeven door vzw Vlaams Pers-, Radio- en TV-instituut en is het partijblad van de Nieuw-Vlaamse Alliantie (N-VA). Het wordt verzonden onder een folie op basis van zetmeel die 100 % biologisch afbreekbaar is.

Coördinatie en eindredactie: Nele Hiers.
Medewerkers: Matthias Cooreman, Maarten Debruyne, Diederik Demuyneck, Jeroen Dujardin, Philippe Kerckaert, Jelle Leunis, Andy Pieters, Joris Sterckx, Charlotte Vandecruys, Stefanie Verstappen.
Directeur: Piet De Zaeger.

Concept & Vormgeving: Revista – www.revista-media.be
Druk: Graphius
Fotografie: ©N-VA, ©Dieter Telemans (cover), ©Anne Deknock, ©An Clapdorp, ©Emy Elleboog, ©Andreas Van Esbroeck, ©ID, ©Frankie and Fish, ©James Arthur
Jaarabonnement: € 12,50 op rekeningnummer BE83 4350 2597 0115 van VPRTI vzw.

Contact:
T. 02 219 49 30
E-mail: LEO@n-va.be

V.u.: Bart De Wever, VPRTI vzw,
Koningsstraat 47 bus 6
1000 Brussel

24

‘Ik sta nog elke dag met een half been in de politiek’

Renate Hufkens

VERDER

Aan het werk	4
Breedbeeld	8
De gsm van	12
Thuis	13
Dorpsstraat	16
Aan het werk	18
Verrekijker	20
De weg van	21
Buitenwacht	22
Geflitst	23
Hoe is het nog met	24
Van de partij	26
Achter de schermen	28
Meerwaarde	30
Column	31
PS	32

Dit nummer werd afgesloten op 3 december 2021. Het eerstvolgende nummer verschijnt op 31 januari 2022.

Wenst u onze wekelijkse digitale nieuwsbrief te ontvangen? Schrijf u dan nu in via www.n-v-a.be/nieuws

fb.com/nieuwvlaamsealliantie @de_NVA op Twitter
 @de_NVA op Instagram

‘POLITIEKE CORRECTHEID WON HET WEER VAN GEZOND VERSTAND’

December wordt helaas opnieuw geen volwaardige feestmaand zoals vanouds.

De coronavaccins beschermen ons tegen de ergste scenario's, maar hun werking bleek tegen het griepseizoen te afgezwakt om vooral onze ouderen voldoende uit de ziekenhuizen te houden. Gevolg: een zoveelste reeks maatregelen om ons zorgsysteem te vrijwaren.

Nochtans was deze zomer al duidelijk hoe we deze vierde golf grotendeels hadden kunnen bezweren. De cijfers uit Israël en het VK spraken boekdelen. Boosterprikken zorgden er voor een vier keer betere bescherming.

Toch stond het federale niveau bij monde van meester Frank lange tijd op de rem om een boosterprik te organiseren voor onze ouderen en kwetsbaren. Ondanks herhaaldelijk aandringen van de Vlaamse Regering. ‘Liever de derde wereld vaccineren dan een derde prik voor onze ouderen’ was het devies. Politieke correctheid won het voor de zoveelste keer van gezond verstand.

Hetzelfde geldt voor het energiedossier. Het enige doel van Tinne Van der Straeten lijkt de sluiting van onze kerncentrales, koste wat het kost. Dat daardoor jaarlijks zo'n 2,5 miljoen ton extra CO₂ in de lucht wordt gepompt, dat de prijzen stijgen en onze stroomvoorziening compleet afhankelijk wordt van het buitenland, is kennelijk van geen tel. Haar paars-groene coalitiepartners laten het schip, tegen beter weten in, verder richting ijsberg varen.

Het is aan de N-VA om de boeg maximaal in de richting te wenden van economische en wetenschappelijke evidentie. Het draagvlak voor die koers blijft in Vlaanderen ook heel groot. Dat bleek onlangs nog uit de massa steunberichten aan Zuhair Demir, die goed op weg is om de beste milieuminister te worden die Vlaanderen ooit heeft gekend.

In 2022 bouwen we vol vertrouwen verder aan ons politiek engagement. Hou daarvoor zeker onze wijzigende evenementenkalender in de gaten. Geniet in de tussentijd van een zalige kerstperiode. We treffen elkaar dra weer.

Bart De Wever
Algemeen voorzitter

VLAAMS / FEDERAAL

Lorin Parys en Valerie Van Peel
kanten zich tegen commercieel
draagmoederschap

'KINDEREN ZIJN GEEN KOOPWAAR'

Op 6 en 7 november organiseerde de Amerikaanse organisatie 'Men Having Babies' een beurs over commercieel draagmoederschap in Brussel. Lorin Parys diende een klacht in tegen de organisatie, en ook Valerie Van Peel is verantwoordigd over de beurs. We spraken beide N-VA-ondervoorzitters over draagmoederschap, de complexe vraagstukken die het met zich meebrengt en de mogelijke alternatieven.

V anwaar die klacht? Wat is precies het probleem met die beurs?

Lorin: 'Ik begrijp dat veel mensen met vragen zitten over hoe ze een gezin kunnen stichten. Mijn man en ikzelf zaten een tiental jaar geleden met dezelfde vragen. Die zijn des mensen. Ik heb er dan ook geen probleem mee dat er informatie wordt verstrekt over altruïstisch draagmoederschap. Wat wel een probleem is, is het feit dat de beurs commercieel draagmoederschap faciliteert.'

'Vandaag wachten in Vlaanderen meer dan duizend kinderen op pleegouders'

– Lorin Parys

‘Concreet kon je op die beurs in Brussel afspraken maken met meer dan twintig commerciële organisaties die je tegen betaling in contact brengen met draagmoeders en uiteindelijk contracten afsluiten met hen. Daarvoor moet je soms meer dan 160.000 dollar (ca. 140.000 euro) neertellen. Draagmoeders krijgen daarvan een paar tienduizenden dollars.’

Er is nochtans geen wettelijke regeling rond draagmoederschap.

Valerie: ‘Dat is zo. Wij staan open voor dialoog en oplossingen. Maar dat debat is zoveel complexer en genuanceerder dan het lijkt. Daarover moeten we grondig debatteren in het parlement. Een regeling voor draagmoederschap kan zeker, maar het belang van het kind moet vooropstaan. Net als de rechten van alle betrokkenen. Dat is niet het geval bij commercieel draagmoederschap, waar de hoge prijzen leiden tot uitbuiting van de draagmoeders.’

Lorin: ‘Op de Brusselse beurs was bijvoorbeeld ook sprake van promoties, kortingen, VIP-programma’s en iets wat heel hard lijkt op een soort niet-tevreden-geld-terug-garantie. Dat is toch te gek voor woorden. Kinderen zijn geen koopwaar.’

Wat maakt het debat zo complex?

Valerie: ‘Evident is het zeker niet. Hoe meer je erover nadenkt, hoe moeilijker die ethische knoop net wordt. Wat doe je bijvoorbeeld als het kind een ernstige handicap vertoont tijdens de zwangerschap en de wensouders zich terugtrekken? Wat als de draagmoeder zich tijdens de zwangerschap bedenkt en een abortus wil, ook al is er een contract? Is enkele tienduizenden

‘Het belang van het kind moet vooropstaan. Net als de rechten van alle betrokkenen’

– Valerie Van Peel

dollars betalen aan een draagmoeder die in armoede leeft geen vorm van uitbuiting? Wat als de draagmoeder niet omzichtig omspringt met haar zwangerschap? En hoe garanderen we het recht van het kind op het kennen van zijn of haar afkomst? En zou zo’n moeder dan nog van mening mogen veranderen? Dat zijn vragen die een grondig debat en een antwoord verdienen. En dat is in ethische discussies niet de gewoonte van de Vivaldi-partijen. Dus ik houd mijn hart vast.’

Zijn er alternatieven voor draagmoederschap?

Lorin: ‘Wensouders kunnen bijvoorbeeld in een adoptietraject stappen, maar dat is een lang en onzeker traject. Nog veel belangrijker: vandaag wachten meer dan duizend kinderen in Vlaanderen op pleegouders. We zijn op zoek naar duizend gezinnen voor kinderen die nu nood hebben aan een warm gezin. We moeten wensouders daarover meer en beter informeren, zodat zij ook pleegzorg overwegen. Maar over pleegzorg werd op die beurs uiteraard met geen woord gerept. Dat is erg jammer en zou dus anders moeten.’ ■

Wat is draagmoederschap?

Men spreekt van draagmoederschap wanneer een vrouw bewust zwanger wordt met het doel om het kind na de geboorte af te staan aan wensouders die zelf geen kinderen kunnen krijgen. In België bestaan er geen wettelijke voorwaarden over hoe een kind met tussenkomst van een draagmoeder verwekt kan worden.

Technologisch gezien zijn er twee soorten draagmoederschap:

- ‘Laagtechnologisch’: de draagmoeder levert zelf de eicel en is dus de biologische moeder van het kind. De bevruchting kan in principe gebeuren zonder tussenkomst van een fertiliteitskliniek.
- ‘Hoogtechnologisch’: de eicel van de wensmoeder of van een donor wordt in vitro bevrucht met een spermacel. Het embryo dat daaruit ontstaat, wordt in de fertiliteitskliniek bij de draagmoeder ingebracht.

Uit cijfers blijkt dat er tussen 2010 en 2018 in totaal 251 pogingen tot hoogtechnologisch draagmoederschap uitgevoerd zijn. Dat zijn gemiddeld 28 pogingen per jaar. Uiteraard leiden niet al die pogingen tot een succesvolle zwangerschap.

Controle van rekeningnummer en naam kan veel bedrog voorkomen

FREILICH PAKT PHISHING AAN

Kamerlid Michael Freilich wil banken verplichten om bij overschrijvingen een controle uit te voeren van het rekeningnummer en de naam van de begunstigde. Zo wil hij phishingfraudeurs een hak zetten. 'Met dit wetsvoorstel kunnen we een pak financieel leed voorkomen bij burgers en bedrijven.'

Verdachte sms'jes die je verleiden tot klikken, e-mails die te mooi lijken om waar te zijn en rare telefoontjes van onbekende nummers. Iedereen is op de een of andere manier al in contact gekomen met 'phishing'. Dat is een praktijk waarmee criminelen hengelen naar je geld of persoonlijke informatie. In de krant lees je regelmatig horrorverhalen van nietsvermoedende mensen die zo een pak geld kwijtraakten. Die horrorverhalen bereikten ook Michael Freilich, die voor de N-VA het dossier cybercriminaliteit opvolgt. Michael ging op zoek naar een manier om de fraudeurs een hak te zetten.

'Je kan het zo gek niet bedenken, of criminelen vinden wel een manier om nietsvermoedende burgers en bedrijven op te lichten. Wat al die vormen van fraude met elkaar gemeen hebben, is dat de slachtoffers zelf, op eigen initiatief dus, een betaling uitvoeren via de bank. Zij verkeren in de waan dat hun overschrijving effectief verstuurd zal worden naar die persoon of instantie die

'Zowel bij fraude als bij een vergissing is het aartsmoeilijk om het geld nadien te recupereren'

zij hebben ingegeven als begunstigde. Dat is doorgaans een familielid, de douane, de belastingen of een bedrijf waarmee de slachtoffers samenwerken. Alleen is dat niet het geval en belandt hun geld rechtstreeks bij de criminelen.'

Bart De Wever of Mickey Mouse

Michael diende een slim wetsvoorstel in om fraude via phishing een pak

moeilijker te maken. De oplossing die hij voorstelt, is in feite eenvoudig: hij wil banken verplichten om een controle uit te voeren op de combinatie van het rekeningnummer en de naam van de begunstigde. 'Komen die niet overeen, dan moet de klant een waarschuwing krijgen en de kans hebben om de betaling nog te annuleren.'

Vandaag is van zo'n controle helemaal geen sprake. 'Of je nu de correcte naam van de begunstigde ingeeft, dan wel de betaling doet aan Bart De Wever of aan Mickey Mouse, het maakt niet uit. De bank zal de betaling altijd uitvoeren, ongeacht de naam die je opgeeft.' Van dat handige achterpoortje hebben criminelen al veel te lang misbruik gemaakt, vindt Michael. 'Daar willen

Michael Freilich diende een slim wetsvoorstel in om fraude via phishing moeilijker te maken.

VLAAMS

BREXIT ACTIEPLAN: 81 EXTRA BUITENLANDSE PROJECTEN

Cathy Coudyser

Het Brexit Actieplan, dat in 2018 gelanceerd werd onder impuls van Geert Bourgeois, wil onze Vlaamse bedrijven weerbaar maken tegen de gevolgen van de Brexit. Het Vlaams exportagentschap FIT (Flanders Investment & Trade) kreeg daarbij de opdracht om proactief buitenlandse investeerders aan te trekken door de troeven van Vlaanderen extra in de kijker te zetten. Met succes!

Vlaanderen slaagde erin om 81 extra buitenlandse investeringsprojecten aan te trekken. Daarmee wordt 2,38 miljard euro in onze economie geïnjecteerd én

creëren we 2.755 nieuwe jobs. Het gaat in hoofdzaak over investeringsprojecten in heel Vlaanderen op het vlak van logistiek, IT, telecom, elektronica en cleantech (*technologie die energie bespaart of goed is voor het milieu, red.*)

‘Enerzijds zijn er Britse bedrijven die in Europa voet aan wal houden en kiezen voor Vlaanderen. Anderzijds zie je investeerders uit Amerika, China en andere verre landen die plannen hadden om zich in het Verenigd Koninkrijk te vestigen. Zij kiezen nu bewust voor Vlaanderen en zijn sterke logistieke troeven en strategische ligging’, zegt Vlaams Parlements lid Cathy Coudyser.

FEDERAAL

GEEN HERSTELBETALINGEN VOOR KOLONIAAL VERLEDEN

Tomas Roggeman

Eind oktober publiceerde de Kamer het voortgangsrapport van de experts voor de zogenaamde Congocommissie. Het meer dan 600 bladzijden tellende rapport roept heel wat reacties op. De N-VA, bij monde van Kamerlid Tomas Roggeman, is het niet eens met verschillende voorstellen.

De N-VA kant zich tegen de piste van herstelbetalingen. Het rapport spreekt over betalingen aan Afrodescendenten, subsidies aan verenigingen, studiebeurzen en zelfs achterstallige huur voor de bezette gronden in Congo. ‘Met zo’n leidraad kan België zelf heel wat historische herstelbetalingen claimen van zowat elk ander Europees land’, zegt Tomas.

Alternatieve piste

‘Het rapport stelt duidelijk dat herstelbetalingen astronomisch hoog zijn. Laat ons die piste dus verlaten en debatteren over alternatieve manieren van verzoening. De Vlamingen van vandaag zijn niet verantwoordelijk voor de daden van de Saksen-Coburgs en de Belgische staat een eeuw geleden. Laat staan dat zij ervoor moeten opdraaien.’

‘Daarnaast lezen de hoofdstukken over racisme als het kookboek van de *cancel culture*. Van humor over Antwerpse handjes tot folkloristische reuzen en carnavalstoeten: haast onze hele volkscultuur wordt als ‘racisme’ gebrandmerkt. Dat is onaanvaardbaar.’

wij nu paal en perk aan stellen. Twee Europese landen zijn ons daarin al voorafgegaan: Nederland en sinds kort ook het Verenigd Koninkrijk. De phishingfraude daar is sindsdien spectaculair gedaald – met liefst 81 procent volgens Rabobank.’

Hetzelfde systeem uit Freilichs wetsvoorstel kan ook mensen beschermen die per ongeluk een fout rekeningnummer ingeven. ‘Zowel in geval van fraude als bij een vergissing is het aartsmoelijk om het geld nadien nog te recupereren. De boodschap is dus: beter voorkomen dan genezen. Ik hoop alleszins dat de meerderheid dit oppositievoorstel durft te steunen, zodat nog meer financieel leed voorkomen kan worden.’ ■

A man and a woman are standing in front of a large, vibrant green wall that resembles a dense forest or a moss-covered wall. The man, on the left, is wearing a dark blue blazer over a light blue shirt and is holding a large green plant with heart-shaped leaves. The woman, on the right, is wearing a bright red blazer over a white top and has a similar green plant with heart-shaped leaves on her head. The overall scene is bright and naturalistic.

DE ENERGIEMIX VAN
BERT WOLLANTS EN
ZUHAL DEMIR

- ZEKER
- BETAALBAAR
- DUURZAAM

‘De kernuitstap is onbegrijpelijk en roekeloos.’ Dat schrijft de federatie van de hout- en textielindustrie in een open brief. In een smeekbede aan de federale regering roept ze op de bevoorradingszekerheid niet op het spel te zetten door een onverstandige kernuitstap. Gaat het licht uit in 2025? LEO sprak met Vlaams Energieminister Zuhal Demir en Kamerlid en energie-expert Bert Wollants.

H *et is zelden gezien dat de industrie via advertenties een open brief aan de politiek richt. De bezorgdheden op het terrein lijken groot.*

Zuhal: ‘Elke ondernemer die ik ontmoet, spreekt me erover aan. En ook in de Dorpsstraat zijn mensen bezorgd over de energiebevoorrading. Mijn pleidooi om als een goede huismoeder om te gaan met onze energiebevoorrading en geen onnodige risico’s te nemen, is intussen gekend. Van de zagezegd groenste federale regering ooit verwacht ik hetzelfde: dat ze een échte groene agenda uitvoert, veeleer dan louter de politieke agenda van Groen. De federale regering is verdeeld over de kernuitstap en heeft voor het risicovolle scenario gekozen: het probleem voor zich uitschuiven. En daarvoor dreigen we allemaal de tol te betalen.’

Bert: ‘Weet je wat investeerders willen? Hetzelfde als de gewone man in de straat. Dat er voldoende energie is voor een betaalbare prijs en liefst zo proper mogelijk. Als het licht effectief zou uitgaan door de kernuitstap degraderen we onszelf tot een derdewereldland. Energie is welvaart. Welk bedrijf zal nog investeren in een land dat die garantie niet kan bieden? Welke bedrijven zullen overwegen om hun activiteit te stoppen? Daarmee houdt men veel te weinig rekening.’

Zal het licht effectief uitgaan in 2025?

Bert: ‘Het grote drama is dat zelfs energieminister Van der Straeten daarover geen zekerheid kan geven. Tijdens een hoorzitting over haar steunmechanisme voor gascentrales

werd duidelijk dat in 2024 nog 6.400 tot 7.200 megawatt (MW, een miljoen watt) gevraagd moet worden. Da’s meer dan alle kerncentrales samen, hé. Vandaag weten we dus maar iets over ongeveer 40 procent van wat we nodig hebben. En zelfs daarvoor ontbreken nog een aantal vergunningen. Er is dus geen enkele zekerheid. Net dat maakt het zo pijnlijk. Het dogma van Groen tegen kernenergie zet ons op de rand van de afgrond. De CRM-veiling* is eigenlijk kaduuk omdat het mechanisme niet doet wat het moest doen: zorgen voor zekerheid. En dan gaat ook nog eens meer dan 90 procent van de centen naar fossiele energie, zelfs naar straalmotoren die ouder zijn dan Zuhal en ik. Is dat dan die groene shift?’

‘Nog meer aan het infuus van Rusland of Qatar liggen? Nee, dank u’

– Bert Wollants

Toch blijft Tinne Van der Straeten bij hoog en bij laag beweren dat het licht niet zal uitgaan.

Zuhal: ‘Dat verontrust me nog het meest. In 2009 zei collega Van der Straeten in *De Morgen* al dat het sluiten van alle kerncentrales in 2015 perfect haalbaar zou zijn. Volgens haar waren er al voldoende alternatieven voorhanden. Godzijdank dat de bevoegde minister toen wél zijn verantwoordelijkheid nam, anders zaten we hier nu bij kaarslicht. Om maar te zeggen dat Tinne zich eerder al serieus vergiste. Volgens mij is dat nu niet anders.’

Maar er zitten in de federale regering toch nog andere partijen die dat moeten inzien?

Bert: ‘De Zestien is blijkbaar veel waard voor sommigen. Egbert Lachaert is daarvan het beste voorbeeld. Twee jaar geleden maakte hij nog brandhout van het idee van de kernuitstap. Maar zodra Open Vld met een voet in de

paars-groene regering stond, begon hij de kernuitstap te verdedigen. Om dan weer onder druk van een zenuwachtige Georges-Louis Bouchez (MR) te tweeten over het belang van kerntechnologie in onze toekomstige energiemix. Bochtenwerk waarvan men in Francorchamps nog wat kan leren.’ (*lacht*)

‘Toen ik vervolgens een wetsvoorstel op tafel legde om de bouw van die nieuwe reactoren mogelijk te maken in dit land, bleef de liberale familie oorverdovend stil. Nee, het zou te gemakkelijk zijn om alleen Groen en Ecolo de zwartepiet toe te schuiven. Het zijn PS, Vooruit, CD&V én de liberalen die hen laten begaan en dus minstens even verantwoordelijk zijn.’

Intussen verwijt men de Vlaamse Energieminister een saboteur te zijn omdat de vergunning voor de gascentrale van Vilvoorde geweigerd werd. Ben je vooringenomen, Zuhal?

Zuhal: ‘Dan kan men natuurlijk hetzelfde zeggen van de CD&V-gedeputeerden die eerder al dezelfde aanvragen weigerden. Of van de Open Vld-burgemeesters die de verschillende projecten negatief adviseerden. Het zou goed zijn dat die sfeerschepping stopt. Ik doe gewoon mijn werk.’

‘Vooringenomenheid geldt in beide richtingen: het is niet omdat je persoonlijk tegen een project bent, dat je dat zomaar kan weigeren. Maar het is ook niet omdat je persoonlijk vóór een project bent, dat je blind een vergunning kan geven. Of je nu voor of tegen gascentrales bent, elke aanvraag moet voldoen aan de regels die in Vlaanderen gelden. Zo simpel is het. Ik ben geen fan van de gascentrale in Gent, maar die voldoet aan alle milieuvoorwaarden en krijgt dan ook een vergunning.’

Maar als het licht echt zou uitgaan in 2025, dan heeft men in jou wel de perfecte boeman gevonden.

Zuhal: ‘Zoals gezegd: ik doe gewoon mijn werk. Nog nooit ben ik over één nacht ijs gegaan bij vergunningsbeslissingen. Ik krijg honderden →

* Het CRM of capaciteitsremuneratiemechanisme moet de bevoorradingszekerheid waarborgen met het oog op de definitieve sluiting van de kerncentrales. Het mechanisme functioneert door middel van periodieke veilingen.

moeilijke afwegingen voorgeschoteld – in complexe dossiers, vaak in beroep – en telkens weer doe ik een strikte toetsing van alle regels en richtlijnen.’

‘Sinds februari komt daar het stikstofprobleem bovenop, wat me nog alerter heeft gemaakt om een vergunningsstop zoals in Nederland te voorkomen. De partij die applaudisseert als ik stikstof verspreidende megastallen weiger ondanks positief advies, beschuldigt me nu van sabotage omdat ik de vervuilingssplannen met gascentrales even consequent weiger. Ik voel me niet aangesproken door zo’n doctrinaire flip-flopgedrag. Groen heeft maanden aan een stuk een pleidooi gehouden om Vlaanderen niet te laten verstikken. Met wansmakelijke visuals erbovenop. Maar blijkbaar mag de Vlaming wel verstikken als het om vervuilende gascentrales gaat? Dat is hypocriet. Daar doe ik niet aan mee.’

De discussie over de kerncentrales is irrelevant volgens Groen, want het zou gaan om een erg klein aandeel van onze energiebevoorrading?

Bert: ‘Zeggen dat een debat over ‘slechts’ 2.000 MW van onze elektriciteitsvoorziening marginaal is, vind ik gevaarlijk. Dan kom je erg dicht bij het argument van klimaatontkenners die zeggen dat we niks moeten doen omdat onze wereldwijde impact met 0,29 procent van de uitstoot ‘marginaal’ is. Elke gram CO₂-uitstoot die we kunnen vermijden, speelt in ons voordeel. Het gaat uiteindelijk over 18 procent van onze elektriciteitsproductie. Dat is veel om zomaar op te geven.’

Zuhal: ‘Het gaat trouwens niet over weinig uitstoot. De gascentrale in Vilvoorde zou naast 107.000 kg ammoniak ook 2,7 miljoen ton CO₂ per jaar de lucht in blazen. Dat is een stijging van 32 procent van de uitstoot in de ETS-elektriciteitssector (*Emissions Trading System of Emissiehandelssysteem, red.*)’

‘Ik voel me niet aangesproken door het doctrinaire flip-flopgedrag van Groen’

– Zuhal Demir

Intussen zitten we vast in een verhaal waarbij in elk scenario gascentrales nodig zijn?

Zuhal: ‘De échte keuze is: wil je zoveel mogelijk gascentrales of zo weinig mogelijk gascentrales? Er staan op dit moment inderdaad al minstens zes grote gascentrales in Vlaanderen en vier in Wallonië, en die gaan inderdaad nog niet sluiten. We hebben die nodig. Collega Van der Straeten zegt dat ze door de kernuitstap voor 2.300 MW aan nieuwe gascapaciteit moet zorgen. Tegelijk ligt er 2.077 MW voor het rapen door de twee jongste prope-

kerncentrales open te houden. Als je die openhoudt, heb je dus véél minder extra gascentrales nodig. Minder vervuilende gascentrales, minder CO₂ en stikstofuitstoot, en minder subsidies aan fossiele energie. Waarom zouden we dat dan niet doen?’

Welke energiemix heeft de N-VA voor ogen?

Zuhal: ‘Voor mij gaat een goed energiebeleid gepaard met drie zaken: bevoorradingzekerheid, betaalbaarheid en duurzaamheid. Dat laatste is meteen ook de reden waarom we weg moeten van fossiele brandstoffen. Als we écht naar klimaatneutraliteit willen, dan is moderne kernenergie een cruciaal element. Dat zeg ik niet alleen, ook rapporten van de VN en zelfs de Europese Green Deal zeggen dat. Landen zoals het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Finland willen hun energiemix bijsturen richting een combinatie van kernenergie en hernieuwbare energie, naar het voorbeeld van Zweden. De twee jongste

kerncentrales openhouden is dan een belangrijke stap.'

Bert: 'De keuze voor meer afhankelijkheid van gas zet meteen ook de betaalbaarheid van de energiefactuur enorm onder druk. Door de kernuitstap komen we nog meer aan het infuus te liggen van landen als Rusland en Qatar. Met de vinger aan de gaskraan kan Poetin heel Europa gijzelen, met schrikwekkende prijsstijgingen tot gevolg. Bovenop de stijgende CO₂-prijzen door het klimaatbeleid van de Europese Commissie.'

Het is wel cynisch dat Groen en Ecolo op de klimaatconferentie in Glasgow goed wegwamen, ondanks het antiklimaatbeleid dat ze voeren.

Zuhal: 'Sommigen krijgen inderdaad applaus voor een valies vol loze beloftes, extra CO₂-uitstoot en miljarden subsidies voor fossiele energie. Wij hadden onze valies voor Glasgow gepakt met concrete maatregelen, minder CO₂

-uitstoot en het afschaffen van subsidies voor fossiele brandstoffen. Het verschil is dat wij het niet doen voor het applaus, maar wél om op het terrein resultaten te boeken voor de toekomst van onze kinderen en onze welvaart. Ik besef dat men mij altijd in de rol van klimaatontkenner of boeman duwt. Maar ik weiger die rol op te nemen. Ik zal nooit toelaten dat Vlaanderen op zijn lauweren rust op het vlak van klimaatinspanningen.'

Bert: 'Vlaanderen is op dat vlak véél minder hypocriet dan vele andere. Je ziet China plannen maken om 43 steenkoolcentrales te bouwen. Joe Biden gaat in

'Zodra Open Vld met een voet in de paars-groene regering stond, begon Lachaert de kernuitstap te verdedigen'

– Bert Wollants

de VS ongeziene oppervlaktes olie- en gasvelden ontginnen. En de zogezegd groenste federale regering ooit subsidieert zoveel mogelijk extra gascentrales. Dan zijn het verhaal en het palmares dat Vlaanderen kan voorleggen véél beter.' ■

Vlaanderen maakt duidelijke keuzes

Tijdens de vele gesprekken met andere Europese regio's op de klimaatconferentie in Glasgow viel op dat het Vlaamse klimaatbeleid helemaal niet zo slecht is als vaak wordt beweerd, bevestigt ook Vlaams Parlementslid Andries Gryffroy.

'Veel andere regio's hebben doelstellingen die een stuk lager liggen dan die van Vlaanderen en zoeken verwoed naar bijkomende maatregelen om die te halen', zegt Andries. 'Behalve Brussel en Wallonië dan: zij formuleren de totaal onrealistische doelstelling om 55 procent minder uit te stoten in vergelijking met 2005, maar concrete maatregelen hebben ze niet.'

Vlaanderen maakt wel duidelijke keuzes. Twee daarvan springen meteen in het oog:

1. Elektrische wagens

Bij de aankoop van een wagen kunnen vanaf 2029 enkel nog elektrische modellen worden ingeschreven. Daaraan zijn drie heldere voorwaarden gekoppeld: het aanbod aan elektrische wagens moet voldoende groot zijn, de aankooprijzen mogen niet hoger zijn dan die van wagens met een verbrandingsmotor, en er moeten voldoende

laadpunten zijn. Vooral dat laatste wordt een hele uitdaging.

2. Renovatie van woningen

Een tweede opvallende maatregel gaat over de EPC-score (*het energieprestatiecertificaat, red.*) van woningen. Wie vanaf 2023 een huis koopt met een score slechter dan D, moet binnen vijf jaar na de aankoop de nodige renovaties uitvoeren om die score op te krikken naar D of beter. In de meeste gevallen volstaat een uitstekende dakisolatie om een D te halen. Het gaat hier dus om echt energieverslindende woningen. De koper zal die sowieso willen renoveren om zijn energiefactuur te verlagen.

De Vlaamse overheid zal daarbij ondersteunen met renteloze leningen tot 20.000 euro, bovenop de bestaande premies om mensen financieel te helpen bij de renovatiewerken. Wie meer renoveert dan verplicht, kan zelfs tegen negatieve interest lenen. De koper die renoveert krijgt in dat geval dus geld toe. Ook wie de eigen bestaande woning wil renoveren, zal kunnen lenen tegen betere voorwaarden.

Andries Gryffroy

De gsm van Joris Nachtergaele

Welke apps zijn voor jou professioneel onmisbaar, Joris?

'Als burgemeester van Maarkedal wil ik zo goed mogelijk bereikbaar zijn voor de inwoners. Mijn mailbox puilt daardoor soms uit. Maar dat geeft me de kans om snel te reageren op vragen over het beleid in de gemeente of over mijn activiteiten in de commissies Landbouw, Platteland of Buitenlands Beleid in het Vlaams Parlement. Er zijn vaak terechte bezorgdheden waarmee je als politicus onmiddellijk aan de slag moet. Daarnaast is WhatsApp ontegensprekelijk een belangrijk communicatiemiddel voor de snelle politieke besluitvorming anno 2021. De uitdaging blijft om bij die hoge snelheid niet aan kwaliteit in te moeten boeten.'

Zijn er populaire apps waarvan je bewust geen gebruik maakt?

'Ik probeer zo weinig mogelijk te vervallen in het sentiment 'vroeger was alles beter', maar wanneer ik Twitter open op mijn smartphone, dan moet ik erkennen dat ik soms nostalgisch word. De app draagt naar mijn bescheiden mening niet bij tot het niveau van het debat, terwijl we in deze tijden de burgers net beter zouden moeten informeren over de redenen achter bepaalde besluitvorming. Het ontgaat me volledig hoe er in 280 lettertekens nuance en kennis van zaken overgebracht kunnen worden. Ik blijf daarom ver weg van Twitter. Ik ben daardoor niet ongelukkiger.'

En in jouw vrije tijd? Waarvoor gebruik je de smartphone dan?

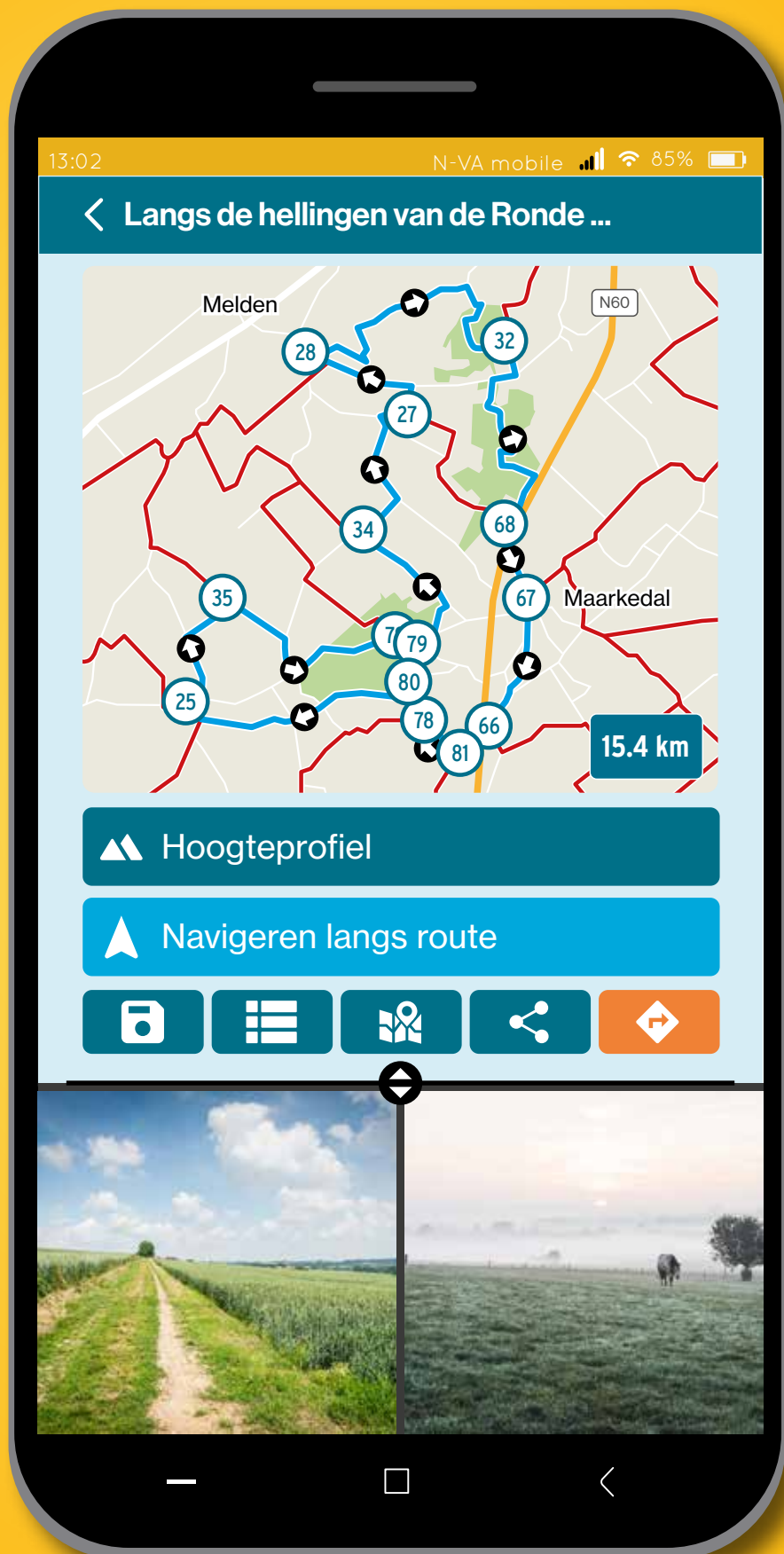
'Tijdens de coronacrisis werd wandelen opnieuw ontdekt in Vlaanderen. Als je in een streek woont zoals de Vlaamse Ardennen, dan weet je eigenlijk al veel langer hoe geweldig het is om te genieten van de natuur en prachtige landschappen. De app Wandelknooppunt genereert op een simpele manier wandelingen op maat. En aan wie in betere tijden weer op vakantie vertrekt en net zoals ik graag geniet van de lokale horeca, beveel ik *Where Chefs Eat* ten volle aan. Ik gebruikte de app heel vaak toen ik op Europees niveau lobbyist was en vaak weg was van huis. Bedank me later maar!'

*Joris Nachtergaele (*1977) is master in de rechten aan de Universiteit Gent en studeerde International Management aan de Vlerick Business School. Hij verdiende zijn eerste professionele sporen als politiek adviseur in de Kamer en het Europees Parlement. Daarna werkte hij onder meer voor de Europese federatie van staalproducenten. Sinds december 2015 is hij burgemeester van Maarkedal. In oktober 2019 volgde hij Matthias Diependaele op als Vlaams Parlementslid.*

✉ joris.nachtergaele@n-va.be

📱 [fb.com/joris.nachtergaele.1](https://www.facebook.com/joris.nachtergaele.1)

🌐 www.jorismachtergaele.be 📷 [@jorismachtergaele](https://www.instagram.com/jorismachtergaele)

HET EEKLO

VAN HILDE LAMPAERT

Enigszins onverwacht verhuisde ze begin oktober van de oppositie naar de meerderheid. Nu staat ze, als enige vrouw in het schepencollege, voor een pragmatisch beleid mét visie. LEO trok naar Eeklo en sprak er met eerste schepen Hilde Lampaert.

Hilde Lampaert is nog maar sinds 5 oktober van dit jaar eerste schepen in Eeklo. Daarvoor was ze fractievoorzitter in de oppositie. 'In de zomer ontplofte de meerderheid van Stad Met Stijl (SMS, een lokale lijst, red.), Groen en Open Vld. Er was al enige tijd ontevredenheid binnen de coalitie en Groen trok zich terug uit de meerderheid. Wij hebben dan via de pers de hand uitgestoken: 'Wij willen wel met de burgemeester samenwerken en hij mag ook burgemeester blijven van ons.'

Tot grote verrassing van Hilde en de hele Eeklose N-VA zei de burgemeester onmiddellijk ja. Na stevige onderhandelingen werd ook Open Vld bedankt voor bewezen diensten en vormden N-VA en CD&V samen met SMS de nieuwe meerderheid. 'Op 4 oktober zijn Danny Plaetinck en ik beëdigd als schepen. In het begin was dat eventjes moeilijk, omdat we juist in de budgetteringsfase zaten. Jaren hebben wij tegen het budget gestemd omdat het tegen onze zin was. Nu moesten wij ineens vóór stemmen. Maar eigenlijk is dat heel vlot gegaan. We hebben een goed team, er is respect.'

Hilde is nog geen twee maanden schepen wanneer LEO haar spreekt. Hoe valt het mee? 'Ik vind het plezant. De medewerkers die ik nu heb, leveren goed werk. We vergaderen samen, denken samen na over hoe we dingen kunnen doen. Ik geef mijn input en probeer er wat meer creativiteit in te brengen. Op die korte periode, van 5 oktober tot nu, lukt dat goed. Ik heb het gevoel dat ik dit al jaren doe.' (lacht)

Eeklo moet weer bruisen

Dat de N-VA mee in de meerderheid zit, hebben de coalitiepartners al geweten. 'Het ontbreekt in Eeklo al jaren aan visie. De voorbije jaren was men

'Met dossierkennis krijg je respect'

HET EEKLO VAN HILDE LAMPAERT

- geboren in 1965
- 31 jaar getrouwd met Ben
- 3 dochters, 1 kleindochter
- hr-directeur bij een internationaal softwarebedrijf
- gemeenteraadslid sinds 2013, schepen sinds oktober 2021
- bourgondiër, houdt ook van tuinieren, fietsen, lezen en honden
- lievelingsplek in Eeklo: de jachthaven

Hilde aan de jachthaven in Eeklo, een van haar favoriete plekken.

te veel bezig de dingen van dag tot dag te bekijken. Wij hebben daar verandering in gebracht. Nu voorzien we twee keer per maand een dag waarop we bezig zijn met de grote vraag: waar willen we naartoe met Eeklo? Een van onze schepenen zei dat hij al drie jaar over visie wilde spreken. Maar er was nog nooit iemand geweest die zei: 'En nu gaan we dat ook echt doen, in alle rust en openheid.'

De uitdagingen zijn alleszins niet min in Eeklo. En Hilde en Danny hebben maar drie jaar. 'Dat is ons probleem. Het is maar een heel korte termijn. Zelf zal ik mij vooral focussen op de commerciële leegstand. Ik wil Eeklo-Centrum en de handel opnieuw een *boost* geven. Eeklo moet weer bruisen. Ik ben ook schepen van een nieuwe bevoegdheid: Imago en City Marketing. Eeklo heeft een imago probleem. Met alles wat ik doe, wil ik dat imago verbeteren. En Danny is schepen van Omgeving. Vanuit die bevoegdheid willen we midden in het centrum, aan onze Markt, een aantal grote bouwprojecten deblokkeren. Die staan al jaren te verkrotten omdat de cel Erfgoed zegt dat er ergens een *leeuwken* of een *borduurken* is dat niet weg mag. Daar ben ik best wel kwaad om, want die projecten staan al tien jaar te verkommeren midden in ons stadscentrum.'

Dan is er nog de ring rond Eeklo. 'Dat is een processie van Echternach. Eeklo ligt op weg naar de zee. Door ons centrum rijden elke dag 27.000 wagens, op twee keer twee baanvakken. Daar zijn ook veel vrachtwagens en tractoren bij. Die ring moet er dringend komen. Daar blijven wij alleszins voor gaan.'

Het moet vooruitgaan

Hilde en Danny introduceerden naast visie nog een andere nieuwigheid in het Eeklose stadsbestuur: pragmatisme. 'Dat is echt een woordje dat we binnengebracht hebben in het college. Ik herhaal dat vaak, bewust zelfs: 'Jongens, we gaan het hier pragmatisch aanpakken, hé. Niet te veel zeveren.' *Wat is het probleem? Wat is de oplossing?* Heel oplossingsgericht denken en niet te veel stilstaan bij belemmeringen. Het moet vooruitgaan. We hebben ook maar drie jaar, hé.'

Als het van Hilde afhangt, is het gedaan met afwachten in Eeklo. 'Eeklo staat al jaren stil. We moeten op de mensen afstappen, gesprekken aangaan met bouwpromotoren, met de cel Erfgoed. Hetzelfde voor de commerciële leegstand: we zijn nu een register aan het opmaken zodat we weten wie de eigenaars zijn van die panden. Daarna gaan we actief spreken met die eigenaars: wat is het probleem, wat is hun huurprijs, mogen wij een startende ondernemer in hun pand steken, kunnen wij zelf op zoek gaan naar kleinere ketens zoals Rituals of Dille & Kamille? We moeten die ketens ook zelf vragen of ze naar Eeklo willen komen en welk soort pand ze nodig hebben. Wij willen proactief zijn en niet wachten tot zij naar hier komen. We moeten zelf de handen vuilmaken.'

Die pragmatische aanpak is Hilde ten voeten uit. 'Ik ben vrij nuchter, zie snel de oplossing. Je moet

'We moeten kleinere winkelketens ook zelf vragen of ze naar Eeklo willen komen'

In het Heldenpark: 'Eeklo heeft een imago probleem.'

vooruit, beslissingen durven nemen. Daarnaast voel ik mij ook verantwoordelijk voor de groepsgeest. Ik ben altijd zo geweest. Maken dat de mensen overeenkomen. Want ik weet heel goed: als dat niet het geval is, komen we weer in een situatie van blokkering, jaloezie en mensen die elkaar niks gunnen.

Ik hoop dat we elkaar binnen het college als personen kunnen blijven zien en niet als politieke partijen.'

Opvallend: in het stadsbestuur van Eeklo zit maar één vrouw. En drie (kandidaat-)burgemeesters. 'Dat is heel speciaal. In onze meerderheid zitten de huidige burgemeester, de vorige burgemeester en ik als kandidaat-burgemeester. En ik ben dus de enige vrouw. Mensen vragen mij soms: 'Gaaf dat wel lukken, gij met al uw mannen?' Ik zeg dan: 'Moet je die vraag niet omdraaien? Ik ben hier de haan en zij de kippen.' (lacht)

Dossierkennis en respect

Gevraagd naar wat haar kenmerkt als politica

antwoordt kandidaat-burgemeester Hilde Lampaert met advies dat elke (lokale) politicus best ter harte neemt. 'Als ik ergens voor ga, smijt ik mij daar *subiet* in. Ik was op korte tijd bekend als iemand die haar dossiers goed kent. Met een grote dossierkennis krijg je respect. Men luistert naar je, je komt ermee in de krant, burgers lezen dat. Hoe dat juist gaat, weet ik niet, maar dat verspreidt zich. En wat ik ook belangrijk vind: blijf jezelf. En wees altijd beleefd en respectvol. Als je respect blijft geven, krijg je dat op een bepaald moment terug. Dat zag ik bij de onderhandelingen: hoeveel mensen met ons kwamen praten, zowel van de meerderheid als van de oppositie. Dat vond ik wel leuk.'

Een mens zou het bijna vergeten, maar Hilde is naast schepen ook nog hr-directeur in een internationaal softwarebedrijf. Hoe krijgt ze het allemaal gebolwerkt? 'Ik combineer momenteel beide en dat is heel zwaar. Ik doe lange uren, 's morgens vroeg, 's avonds laat, tussen de soep en de patatten. Mijn man is bezorgd: 'Ga je dat blijven aankunnen, ben je niet moe?' Maar ja, ik blijf gaan, hé. Ik heb enorm veel energie. Toen ik schepen kon worden, dacht ik: 'Ik moet deze kans grijpen en wel nu.' Ik doe dat gewoon graag.' ■

Leo in de LEO

Provincie- en gemeenteraadslid **Marleen Peeters** uit Lille werd oma van Leo. Van harte gefeliciteerd vanwege LEO!

'18,40 euro voor vuilniszakken? Niet iedereen kan dat betalen'

Gentenaars die groene vuilniszakken nodig hebben, moeten vandaag meteen 18,40 euro neertellen. Dat is de prijs van een rol met tien restafvalzakken. Maar dat is weldra verleden tijd. Ivago is van plan om de zakken per stuk te gaan verkopen.

Het was oppositiepartij N-VA die met het idee op de proppen kwam in de Gentse gemeenteraad. Het stadsbestuur reageerde positief en Ivago gaat nu een regeling uitwerken. 'Vuilniszakken zijn niet goedkoop in Gent', weet gemeenteraadslid **Anneleen Van Bossuyt**. 'Een rol van tien grote restafvalzakken kost 18,40 euro en een rol kleinere zakken 11,10 euro. Maar voor sommige

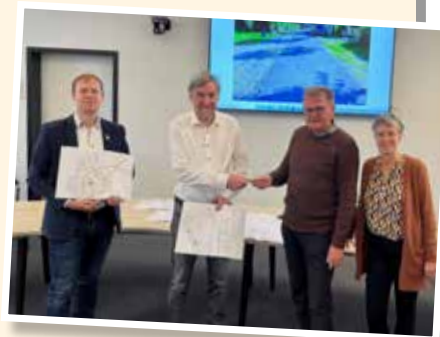
mensen is de aankoop van een volledige rol vuilniszakken een te grote financiële drempel. Door de zakken per stuk te verkopen, kunnen we die drempel verlagen.'

Bestuurslid brengt alle wegen in De Haan in kaart

De N-VA-afdeling in De Haan heeft alle wegen in de gemeente, driehonderd in totaal, in kaart gebracht.

Tijdens de lockdown, toen iedereen massaal begon te fietsen en wandelen, viel het enkele N-VA-bestuursleden op dat heel wat wegen in De Haan in slechte staat zijn. Bestuurslid Marc Minne, die ook landmeter is, en zijn echtgenote, gemeenteraadslid Trui Minne-Jonnieaux, hebben daarom al die wegen geïnventariseerd. Dat resulteerde in een lijvig databestand met niet enkel alle straatnamen en de staat van de weg, maar ook alle gegevens zoals breedte en lengte, informatie over de riolering en of het elektriciteitsnet boven- of ondergronds ligt.

Prioriteitenlijst

'We hebben ook foto's van kleine mankementen opgenomen. Die kunnen op korte termijn al hersteld worden,' zegt Marc. Het databestand kan niet alleen gebruikt worden door de gemeentelijke diensten, maar is ook een handig document voor het gemeentebestuur. 'Dat kan bijvoorbeeld een prioriteitenlijst aanleggen van wegen die de komende jaren als eerste aangepakt moeten worden. Zo dragen wij alvast ons steentje bij aan een veilige gemeente.'

Wie zoekt, die vindt ... makkelijker

Wie in de gemeente Bornem of Puurs-Sint-Amands iets verliest, kan dat vanaf nu misschien terugvinden via iLost. In die databank vind je alle voorwerpen terug die werden binnengebracht bij de lokale politie, de bibliotheek of het gemeentehuis.

'Een nieuwe stap in onze digitale dienstverlening voor de burger én een primeur voor Vlaanderen,' zegt Bornems burgemeester **Kristof Joos**. 'Wij registreren het voorwerp in de databank en zorgen ervoor dat het bij de rechtmatige eigenaar terecht komt wanneer die zich meldt. Over de gemeentegrenzen heen.'

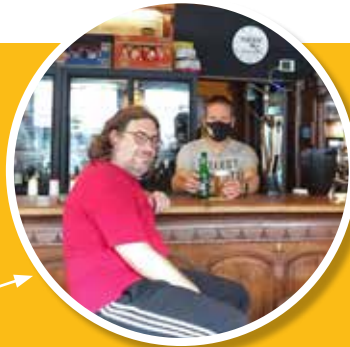
Nederlandstalig personeelslid in Halse horeca verplicht

Vanaf Nieuwjaar zal er in de horeca in Halle altijd een Nederlandstalig personeelslid aanwezig moeten zijn. Dat kan de uitbater of een personeelslid zijn. Raadslid Benjamin Swalens, die het voorstel vanuit de oppositie lanceerde, wil op die manier de veiligheid verhogen.

‘Wanneer er in een horecazaak een incident is waarbij de hulpdiensten

moeten tussenkomen, dan is het logisch dat die hulpverlening beter verloopt als iemand van de zaak Nederlands spreekt’, legt Benjamin uit. ‘Maar ook wanneer bijvoorbeeld de sociale inspectie of het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen langskomt, is het niet meer dan evident dat die controles in het Nederlands gebeuren.’

Noot: foto genomen vóór de huidige coronamaatregelen

In memoriam

West-Vlaams provincieraadslid Sigrid Vandembulcke is vorige maand na een lange strijd tegen kanker overleden.

Sigrid was geboren en getogen in Lauwe, een deelgemeente van Menen, en kwam uit een Vlaamsgezinde en geëngageerde familie. Sinds 2012 zetelde ze als provincieraadslid voor onze partij in West-Vlaanderen. Twee jaar later werd ze parlementair medewerker, eerst voor Pol Van Den Driessche in de Senaat, daarna voor Kamerlid Yngvild Ingels. Sigrid zetelde jarenlang in zowel de partijraad als het partijbestuur. Daarnaast was ze ook actief in de lokale afdeling en het arrondissementeel bestuur Kortrijk-Roeselare-Tielt.

In 2019 overwon Sigrid borstkanker, maar de ziekte kwam genadeloos terug in 2020. Sigrid was 48 jaar en laat haar man Patrick en twee jonge kinderen, Alida en Alexis, achter. We wensen haar gezin en alle familieleden en vrienden veel sterkte bij dit onwezenlijke verlies.

Sterk werk vanuit de oppositie Klein maar dapper!

Als enige N-VA-gemeenteraadslid in Wellen slaagde Gerry Briers erin om het gemeentebestuur een bocht van 180 graden te laten maken. Het bewijs dat een goede aanpak én volharding vaak beloond worden. Want na een jaar van agenda-punten, mondelinge vragen en amendementen indienen, ging het bestuur overstap om dan toch een volksraadpleging te organiseren over een mogelijke fusie.

Gerry Briers

Quo vadis kernenergie?

Burgemeester van Dessel en Vlaams Parlementslid **Kris Van Dijck** organiseerde eind november een druk bijgewoond colloquium onder de titel *Quo vadis kernenergie?* Hij bracht daarvoor Kamerlid Bert Wollants en specialisten van SCK, KU Leuven, UGent en VUB samen. Zij gingen dieper in op de vraag of er een toekomst is zonder kernenergie.

BRUSSEL

BRUSSELSE FRACTIE VRAAGT ONTSLAG MINISTER GATZ

Cielkje Van Achter: 'De huidige begrotingsminister zit duidelijk niet op zijn plaats.'

Als u nog zou denken dat liberalen begrotingsdiscipline en een verantwoordelijk financieel beleid belangrijk vinden, dan leert onder meer de Brusselse realiteit u iets anders. Al 22 jaar lang levert Open Vld daar de begrotingsminister, stapelen de begrotingstekorten zich op en vertonen de rekeningen van het hoofdstedelijke gewest ernstige gebreken.

Een en ander bleek de voorbije weken opnieuw uit twee rapporten van het Rekenhof. Een greep uit die rapporten leert ons dat het Rekenhof klaagt over een gebrek aan transparantie, over honderden miljoenen euro's aan fouten en onduidelijkheden, en een schuld die Griekse proporties aanneemt.

Niet alleen het Rekenhof wijst op dat gebrek aan transparantie, ook het parlement wordt ermee geconfronteerd. 'Tijdig en correct informeren over wat er met belastinggeld gebeurt, is voor paars-groen geen prioriteit', zegt Brussels fractievoorzitter Cielkje Van Achter. 'De Brusselse Hoofdstedelijke Regering communiceert eerst met de pers en laat vervolgens het parlement in het ongewisse.'

Dat was dit jaar niet anders toen de regering in oktober een nieuw begrotingsakkoord aankondigde en vervolgens pas midden november – mondjesmaat en na herhaaldelijke vragen – informatie vrijgaf over de besparingen en uitgestelde investeringen. 'Intussen zijn twee zaken duidelijk: de middenklasse betaalt binnenkort meer voor dienstencheques, en de nieuwe metro wordt opnieuw uitgesteld.'

Vernietigende rapporten

Waarover al langer duidelijkheid bestaat, is dat diverse Brusselse overheidsadministraties bedrijfswagens toekennen aan hun topambtenaren zonder dat er daarvoor een wettelijke basis is. Die opmerking maakte het Rekenhof niet enkel dit jaar, maar ook al in 2020 en 2019. 'Begrotingsminister Gatz beloofde begin dit jaar nog dat hij tegen Pasen 2021 een oplossing zou hebben. Het bleken loze woorden. Loze woorden die mijn collega's en ik ook over andere pijnpunten horen. Ieder jaar opnieuw. Vernietigend rapport na vernietigend rapport.'

Dit alles speelt zich af in een financiële situatie die op zijn zachtst uitgedrukt zorgwekkend is.

'Dit jaar alleen al dikt de Brusselse schuld aan met 1,8 miljard euro. Tussen 2018 en 2025 verdriedubbelt de schuld ruimschoots tot in totaal 11 miljard euro. Afgezet tegen de jaarlijkse inkomsten van om en bij de 5 miljard euro stevent Brussel in sneltempo af op een Griekse catastrofe. Maar minister Gatz ziet daar geen graten in. Kritiek op het Brusselse begrotingsbeleid wordt geminimaliseerd. Het nakende failliet van ons hoofdstedelijk gewest wordt geridiculiseerd. Hoe Gatz dat rijmt met zijn vraag om bij een volgende staatshervorming Brussel te herfinancieren, is mij een raadsel. Het is niet de *sérieux* die ik van een begrotingsminister verwacht.'

Meer moed gevraagd

'Als loze woorden en een gebrek aan *sérieux* de rode draad zijn in twee decennia blauw begrotingsbeleid dan trek ik daaruit mijn conclusies. Tijdens de begrotingsbespreking vroegen wij daarom het ontslag van de minister. Brussel heeft meer dan ooit nood aan een minister met de moed om de opeenstapeling van liberale lijken op te bergen. Één ding is duidelijk: de huidige begrotingsminister zit niet op zijn plaats.' ■

VLAAMS

VLAANDEREN LANCEERT LEESOFFENSIEF

Ben Weyts

Jan Jambon

Vlaanderen wil over tien jaar in de top vijf staan van landen met de beste leesvaardigheid. Dat is ambitieus, want vandaag bungelen we achteraan het internationale peloton.

De Vlaamse Regering wil die inhaalbeweging waarmaken met een groot leesoffensief. Dat richt zich in de eerste plaats op mensen die vandaag amper of zelfs niet lezen. Er wordt onder meer ingezet op kleuters, kinderen in de buitenschoolse opvang en leerlingen van het technisch en het beroepsonderwijs.

Nationale leesdag

Vlaams minister van Cultuur Jan Jambon en Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts investeren volgend jaar alvast zo'n twee miljoen euro en er wordt een leesfonds opgericht om extra acties te financieren. Het leesoffensief zal alle krachten op het terrein voor het eerst bundelen en wil zoveel mogelijk mensen mobiliseren, bijvoorbeeld om op veel meer plekken voor te lezen. En een nationale leesdag zal het belang van lezen en voorlezen extra onderstrepen.

VLAAMS

'SLAPEND' SPAARGELD ACTIVEREN

Corona treft onze ondernemingen hard. Maaïke De Vreese volgt de relance van de Vlaamse economie op de voet in het Vlaams Parlement en roept op om 'slapend' spaargeld daarvoor te activeren. Dat kan bijvoorbeeld door het aangepaste systeem van win-winneningen.

Maaïke De Vreese

Met de win-winnening wil de Vlaamse Regering particulieren aanmoedigen om een achtergestelde lening te verstrekken aan kmo's. Als particulieren geld lenen, kunnen ze genieten van een fiscaal voordeel van 2,5 procent. 'De uitbreiding van de win-winnening blijkt alvast een schot in de roos te zijn. In de eerste tien maanden van 2021 werden er meer dan 7.000 leningen afgesloten en werd er al 120 miljoen euro uitgeleend. Dat is dubbel zoveel als een jaar geleden', zegt Maaïke.

Daarnaast werd dit jaar ook het 'vriendenaandeel' in het leven geroepen. Daarmee kan je in het bedrijf van een bevriende ondernemer stappen en eveneens genieten van een belastingkrediet van 2,5 procent voor vijf jaar. Maar dit jaar zijn er slechts 36 vriendenaandelen gekocht. 'De uitbreiding van de win-winneningen heeft haar effect niet gemist. Het Vlaamse spaargeld wordt er maximaal mee geactiveerd zodat onze ondernemers extra ademruimte krijgen. Maar het vriendenaandeel heeft daarentegen een valse start gemaakt. Daarom spoor ik minister Crevits (CD&V) aan om het beter bekend te maken.'

VLAAMS

NOOD AAN VLAAMSE REGELS VOOR E-STEPS

Marius Meremans

In onze steden zijn elektrisch aangedreven steps of 'e-steps' niet meer weg te denken uit het straatbeeld. Maar voor deze en andere nieuwe vervoersmodi bestaat er nauwelijks regelgeving. Vlaams Parlementslid Marius Meremans pleit voor duidelijke regels.

'De steps halen snelheden tot 25 kilometer per uur, maar hebben verder weinig tot geen beperkingen', zegt Marius. 'Er is bijvoorbeeld geen helmplicht en geen leeftijdsgrens. Theoretisch kan een vijfjarige zonder

enige bescherming op een dergelijke step met 25 km/uur door de straten rijden. Dat is onverantwoord.'

De N-VA pleit daarom voor een duidelijke regelgeving voor deze en andere nieuwe vervoersmodi, zoals bijvoorbeeld ook elektrische eenwielaars. 'Er moet duidelijk worden vastgelegd hoe snel die steps mogen rijden, vanaf welke leeftijd je ermee mag rijden, waar ze mogen rijden en ga zo maar verder. We willen die nieuwe ecologische transportmiddelen omarmen, maar dat moet binnen de juiste, veilige contouren gebeuren.'

10 JAAR NA HET EINDE VAN ETA'S GEWAPENDE STRIJD

Waar komt ETA vandaan?

Euskadi Ta Askatasuna (ETA), ofwel Baskisch Vaderland en Vrijheid, was een socialistische revolutionaire organisatie voor nationale bevrijding die streefde naar een onafhankelijke Baskische staat. Opgericht in 1959 door enkele radicale studenten strijdt ETA tegen de onderdrukking van de Baskische taal en cultuur. Franco liet veel Baskische intellectuelen en activisten opsluiten, martelen en zelfs executeren. Omdat de jarenlange passieve oppositie van onder andere de Baskische regering in ballingschap weinig resultaten opleverde, koos ETA voor gewapende strijd. Waar andere nationalistische organisaties zich verbrandden aan het fascisme, verwierf ETA legitimiteit met haar verzet tegen een fascistische dictator. Ondanks de virulente repressie slaagde ETA erin het regime te destabiliseren, bijvoorbeeld door de moord op de eerste minister, admiraal Blanco. Ook na Franco's dood in 1975 en de daaropvolgende transitie naar democratie,

bleef ETA strijden voor zelfbestuur. Ze vond de voorgestelde autonomie onvoldoende en kon zich niet vinden in de politieke amnestie voor de misdaden van de veiligheidsdiensten. Het gevoel van economische achterstelling en onderdrukking door Madrid verklaart waarom een aanzienlijk deel van de Baskische bevolking ETA bleef steunen.

Waarom besluit ETA de strijd te staken?

Onder de militaire dictatuur zag ETA zichzelf als een partij in een revolutionaire oorlog. Na de democratische transitie bleek het geweld moeilijker te legitimeren, zeker naarmate er meer burgerslachtoffers vielen. Na bijna 850 dodelijke slachtoffers kondigde ETA in oktober 2011 het einde van de gewapende strijd aan. ETA was onmiskenbaar verzwakt door de antiterrorismpolitiek van de Spaanse regering. Maar het afzweren van de gewapende activiteit komt er voornamelijk wegens de erosie van de publieke steun. Zowel het leiderschap als de sociale basis

concluderen dat het gebruik van geweld contraproductief is voor de onafhankelijkheid. Vooral de publieke woede na de moord op de jonge politicus Miguel Blanco in 1997 zorgt voor een keerpunt.

Wat is de erfenis van ETA?

De wonden van vijftig jaar gewapende strijd zijn allermest geheeld. Enerzijds blijven slachtoffers van ETA-terreur ijveren voor verder onderzoek en berechting van de daders. Anderzijds stellen slachtoffers van de staatsrepressie dat er een *de facto* straffeloosheid bestaat voor de foltering en het geweld door de veiligheidsdiensten. Verwanten van opgesloten ETA-leden stellen daarnaast de onmenselijke behandeling in de gevangenis aan de kaak, vaak ver weg van de eigen familie. In Baskische dorpen wonen slachtoffers van beide kanten in een ongemakkelijke vrede naast elkaar. Zelfbestuur lijkt verder weg dan ooit, ondanks de vreedzame politieke inzet van de nationalistische partijen. ■

De weg van Katrien Houtmeyers

1981

Eerste liefde

Katrien wordt in 1981 geboren in Leuven. Ze groeit op in Leefdaal en is jarenlang actief in de Chiro. Haar middelbare school volgt ze in Wezembeek-Oppem, maar voor haar universitaire studies keert ze terug naar haar eerste liefde: Leuven.

2003

Jobat

Katrien studeert in 2003 af als arbeidspsycholoog. Haar grote droom is werken op de luchthaven, maar daar komt ze al na zes weken van terug, met de buik vol van de vakbonden. Ze gaat aan de slag bij Jobat.

2007

Primetime Group

In 2007 start Katrien samen met haar man en enkele partners de uitgeverij Thema Media. Intussen telt haar onderneming Primetime Group meer dan 50 medewerkers, verdeeld over verschillende media-activiteiten waaronder Remy Communication. In 2017 komen er, als een zot idee, ook nog twee grote tuinmeubelwinkels bij.

2018

Leuvense lijst

In 2018 zet Katrien haar eerste stappen in de politiek. Lorin Parys overtuigt haar om zich kandidaat te stellen op de Leuvense lijst. Ze wordt meteen verkozen in de gemeenteraad.

2019

Hart voor ondernemers

Nog geen jaar na haar kennismaking met de politiek wordt Katrien in mei 2019 met meer dan 12.000 voorkeurstemmen verkozen in de Kamer. Daar verdedigt ze in de commissie Economie de belangen van onze ondernemers.

In deze rubriek laten we een extern expert aan het woord. Hij of zij is niet partijpolitiek gebonden en verwoordt niet noodzakelijk het standpunt van de N-VA.

'ER IS GEEN ONTSNAPPEN AAN IDENTITEIT'

Socioloog Mark Elchardus

Met zijn boek 'Reset' zwengelde socioloog Mark Elchardus opnieuw het maatschappelijk debat aan. LEO vroeg hem wat hij bedoelt met die 'reset' en welke plaats identiteit en gemeenschap daarin hebben.

R *eset' vertrekt vanuit het verschil tussen gemeenschapsdenken en liberalisme. Wat houdt dat verschil in?*

'Gemeenschapsdenken en liberalisme verschillen in hun houding ten opzichte van vrijheid en democratie. Edmund Burke beschreef de ware vrijheid als een verworvenheid van een gemeenschap, zonder enige restrictie die voortvloeit uit een meer algemeen of voorafgaand recht. Dat is de houding van gemeenschapsdenkers. Zij aanvaarden geen recht dat voorafgaat aan of losstaat van de democratisch uitgedrukte wil van de gemeenschap.'

'Liberalen daarentegen stellen een aantal meer algemene en voorafgaande rechten boven de gemeenschap en de wijze waarop die democratisch haar wil uitdrukt. Ze plaatsen rechten en

rechters boven de gemeenschap en de democratisch uitgedrukte volkswil. Zij houden overigens niet van de volkswil; ze zien daarin vooral een gevaar. Voor gemeenschapsdenkers zijn vrijheid en rechten geen geschenk van God en kunnen zij evenmin worden afgeleid van de natuur. Ze zijn een verwezenlijking van mensen die geleerd hebben op een doeltreffende wijze samen te werken als gemeenschap. Gemeenschapsdenkers staan voor volkssouvereiniteit, ware democratie en vertrouwen in mensen en kiezers.'

'Wij mogen terecht trots zijn op de verwezenlijkingen van ons volk'

Wat houdt de 'reset' in?

'De reset is een opnieuw aanknopen met wat goed is aan het verleden om het aan te passen aan de wereld van vandaag en

morgen. Wij mogen terecht trots zijn op de verwezenlijkingen van het Westen, van Europa en van ons volk. We moeten op de schouders durven te staan van de reuzen die ons voorafgingen, ook van wie met gebogen rug werkte op het veld en in de fabrieken. Reset betekent dat we hun erfenis niet verguizen, maar ontplooiën.'

'Het boek formuleert een aantal concrete voorstellen. Onder meer om de politiek weer beter te doen luisteren naar de kiezers en om de volkssouvereiniteit te herstellen. Het pleit voor een buitenlands beleid dat breekt met het liberale imperialisme dat onze levenswijze en instellingen wil opleggen aan iedereen. Dat moet dringend worden vervangen door respect voor diversiteit en eigenheid, zowel die van ons als die van andere volkeren en beschavingen.'

'Reset doet ook voorstellen voor een EU die de burgers greep geeft op het leven, zodat *taking back control* mogelijk wordt binnen de Unie, en niet meer daarbuiten gezocht dient te worden. Het pleit voor

een gemeenschap waarin iedereen, ongeacht herkomst, kleur en andere particuliere eigenschappen zich thuis voelt, lotsverbondenheid voelt, solidair is, waarin mensen zich via rechten en plichten met elkaar verbonden voelen en bereid zijn verantwoordelijkheid op te nemen voor het geheel. Het beschrijft hoe een gemeenschap zich kan afbakenen, kan binnenlaten of zelfs binnenhalen wat bijdraagt en tegenhouden wat afbreuk doet.'

Identiteit was/is een vies woord in bepaalde middens. Waarom was dat (g)een vergissing?

'Vooral collectieve identiteiten moesten het ontgelden. De 'Vlaamse identiteit' was en is in bepaalde middens een vies woord, een voorgeborchte van de fascistische hel. Maar een deel van de hedendaagse mensen voelt zich beklemd door welke identiteit dan ook. Steeds meer mensen willen bijvoorbeeld ontsnappen aan hun genderidentiteit. Die moet nu zelfs van onze identiteitskaart verdwijnen. Zij verantwoordwoorden dat door te stellen dat zij 'zichzelf' willen zijn. In feite bouwen zij een nieuwe identiteit: de non-binaire. Er is geen ontsnappen aan identiteit: wij zijn immers slechts de som van onze identiteiten. Onze identiteiten zijn onze manier om erkend en herkend te worden.'

'Uiteraard zijn niet al onze identiteiten evenwaardig. Sommige zijn voor ons emotioneel van veel groter belang dan andere. Maar er is ook een objectief criterium om het belang van identiteiten te vergelijken. Een identiteit verbindt ons altijd met een bepaalde collectiviteit: gezin, familie, collega's, buurt, natie ... Nu verschillen collectiviteiten behoorlijk in de mate waarin zij handelingsbekwaamheid geven: kans op opleiding, werk, veiligheid, welvaart, gezondheid,

zorg ... Gezinnen zijn in dat opzicht belangrijk, sommige geloofsgemeenschappen ook. Maar voor de meeste mensen is de natiestaat de belangrijkste bron van handelingsbekwaamheid. In dat opzicht is het trivialisieren van die identiteit een kwalijke zaak. Temeer daar natiestaten die kunnen steunen op een sterk gemeenschapsgevoel het doorgeans beter doen.' ■

Mark Elchardus is als socioloog verbonden aan de VUB. Hij is een breed gewaardeerde stem in het maatschappelijk debat in Vlaanderen. In opiniestukken en mediaoptredens geeft hij, wars van elke vorm van politieke correctheid, zijn onderbouwde inzichten over hete hangijzers als migratie, asiel en integratie. In de rubriek *Meerwaarde* op bladzijde 30 vindt u een kortingscode voor zijn nieuwe boek, *Reset*.

Geflitst

Johan Van Overtveldt staat dit jaar op een ongeziene zesde plaats in de top tien van Europese Parlementsleden met het meeste politieke invloed. Volgens Votewatch, dat de *Influence Index* samenstelt, is Johan een van actiefste leden op wetgevend vlak. Van de 21 Europarlementsleden uit België doet niemand beter.

De Europese Commissie analyseerde de Belgische begrotingen. De Vivaldi-regering kaderde die analyse als een relatief behoorlijk rapport. Maar niets is minder waar: België mag de allerlaagste economische groei in Europa verwachten, het is het enige land met zware schulden waar de staatsschuld nóg verder zal stijgen, en het begrotingstekort blijft Zuid-Europees hoog.

Federaal staatssecretaris Schlitz (Ecolo) breidt de bestaande Zorgcentra na Seksueel Geweld uit, maar laat de Nederlandstalige slachtoffers uit Brussel en Halle-Vilvoorde in de kou staan. Die blijven aangewezen op Franstalige zorg. De financiering om het UZ Jette op te waarderen tot zo'n zorgcentrum werd namelijk ... vergeten.

Wetten maken is makkelijker dan ze te doen naleven. Vlaams minister van Omgeving Zuhal Demir versterkt daarom de Omgevingsinspectie met tien voltijdse werkrachten. Het gaat om milieutoezichthouders met specialisaties op het vlak van onder meer grondwater, landbouw en industrie, en om bekeurders en experts lucht en hinder.

**'Ik voelde dat
het bedrijfsleven
de politiek wil
begrijpen'**

RENATE HUFKENS SLAAT BRUGGEN TUSSEN POLITICI EN ONDERNEMERS

Tot haar eigen grote verbazing belandde ze in 2014 als volksvertegenwoordiger in het federaal parlement. Nu slaat ze bij Growth Inc. bruggen tussen de politiek en de bedrijfswereld. LEO vroeg hoe het nog is met Renate Hufkens.

Dat zijn vrienden voor het leven.' Helemaal aan het einde van ons gesprek overvalt Renate Hufkens LEO met deze woorden. Ze heeft het over de collega's met wie ze jarenlang in de lokale en nationale politiek zat. 'Ik heb echt vrienden gemaakt. Wij hebben veel gelachen en zijn gefrustreerd geweest. En als je samen gefrustreerd geweest bent, vormt dat een band.'

Toch zit Renate vandaag niet meer in de Kamer. Meer nog, ze zit zelfs helemaal niet meer in de politiek. 'Ik kijk vol bewondering naar mensen als Sarah Smeyers en Valerie Van Peel in het parlement en Jeroen Overmeier op het kabinet-Jambon, die vol moed aan de kar blijven trekken. Zulke mensen heb je nodig. En je hebt mensen nodig zoals ik, die op andere niveaus aan karren trekken.'

Dat Renate in 2014 in de Kamer terecht komt, noemt ze zelf een verrassing. 'Ik stond op de lijst als opvolger voor Theo Francken. Ik ging ervan uit dat de kans zeer klein was dat de Frans-taligen met ons in een regering zouden stappen. Dus was de kans dat ik in de Kamer terechtkwam, ook zeer klein.'

Tot het opeens toch zo was. Dan schrik je wel even.'

Steentje in de rivier

Doordat ze pas Kamerlid wordt nadat de regering gevormd is, kan Renate haar thema's niet echt meer kiezen. 'Ik moest het doen met wat er nog was. Ik kwam in de commissie Volksgezondheid terecht, maar had heel weinig achtergrondkennis van de gezondheidszorg. Wel had ik altijd een grote interesse voor geestelijke gezondheidszorg en verslavingen. Zo kwam ik bij roken, een thema dat altijd aandacht genereert en waarrond ook nu nog veel werk op de plank ligt.'

Renate slaagt er als Kamerlid in om 'een heel klein steentje' in de rivier te verleggen. 'Het wetsvoorstel om de verkoopsleeftijd voor tabak van 16 naar 18 jaar op te trekken. Dat is toch iets om op mijn palmares te schrijven. Ook al ging het heel traag. Ik heb vijf

1

2

3

4

1.

Onverwacht Kamerlid in 2014, hier met Sarah Smeyers, Valerie Van Peel, Peter De Roover en An Capoen. 'In de politiek maakte ik vrienden voor het leven.'

2.

Leren zeilen staat hoog op Renates lijstje van dingen die ze nog wil doen. 'Ik wil zelf kapitein zijn in plaats van enkel matroos.'

3.

Renate is een sportieve: fietsen en lopen zijn haar ding. 'Ik was dit jaar lange tijd buiten strijd met long COVID en moet nu bijna van nul herbeginnen.'

4.

Met Zuhail Demir en Peter Dedecker. 'Het leuke aan mijn huidige job is dat ik nog altijd veel mensen van uit de politiek tegenkom.'

jaar moeten trekken en sleuren om iets erdoor te krijgen dat iedereen nu normaal vindt.'

Maar, zoals gezegd, in die vijf jaar ondervindt Renate ook dat het parlement niet helemaal haar ding is. 'Ik heb veel geleerd in mijn politieke jaren. Maar ik vond het confronterend hoe traag het ging. Zeker in dat Belgische parlement. Als ze me thuis vroegen: 'Wat heb je nu concreet gerealiseerd?', was het niet altijd makkelijk om een antwoord te geven. Dat frustreerde mij op de lange duur. Het was ook een van de redenen waarom ik zei: 'Dit is niet iets dat ik lang wil doen.'

Begin 2018 kondigt Renate aan dat ze uit de politiek stapt. Ze duikt opnieuw in de studieboeken. 'Om mezelf wat extra fond te geven, ben ik een MBA gaan studeren aan de Vlerick Business School. Ik vond het verrijkend om te zien dat

'Ons motto is nu: macht is zilver, invloed is goud'

er ook een heel andere wereld buiten de politiek bestond. Tegelijkertijd voelde ik snel dat die andere wereld er nood aan had om de politiek te begrijpen. En ik dacht: misschien kan ik iets doen om die twee werelden samen te brengen.'

Bubbels doorprikken

Tijdens haar opleiding leert Renate Peter De Keyzer en Olivier Van Horenbeeck van Growth Inc. kennen. 'Nu werk ik voor hen als public affairs consultant. Ons motto: macht is zilver, invloed is goud. Wij ondersteunen bedrijven en organisaties om zichzelf communicatief op de kaart te zetten bij politici of andere doelgroepen, en zorgen ervoor dat ze invloed of impact hebben op de lange termijn.'

Als consultant probeert Renate naar eigen zeggen een brug te slaan tussen beleid en bedrijf, tussen politicus en ondernemer. 'Vooral kleinere bedrijven weten niet altijd hoe ze de juiste mensen kunnen bereiken. Of met welke boodschap. Je kan wel ergens op een deur gaan kloppen, maar op welke manier breng je je verhaal opdat het gehoord wordt? Iedereen werkt vanuit zijn eigen bubbel: politiek en bedrijfswereld. Wat wij doen, is die bubbels wat doorprikken en zeggen: het is win-win voor allebei.'

De politiek is dus nog niet verdwenen uit Renates leven. 'Dat is het fijne aan mijn werk: ik sta nog elke dag met een half been in de politiek en kom nog veel collega's van vroeger tegen. Tegelijkertijd heb ik het gevoel dat ik op een week tijd meer kan verwezenlijken. Ik haal er meer voldoening uit, omdat er vanuit het tussenniveau soms meer mogelijk is dan in de Kamer.' ■

1

2

3

4

1 BESTE WENSEN VOOR HET NIEUWE JAAR

Wilt u uw bezoek en uw burens, de postbode en de vuilnisophalers vanop veilige afstand graag het beste toewensen in het nieuwe jaar? Dat kan met de raamaffiche die u bij deze LEO vindt. Alle beetjes helpen om met een warm gevoel vooruit te kijken naar de toekomst.

Wij wensen u voor 2022 een welvarend, vrij en veilig Vlaanderen!

2 BLIJF OOK IN 2022 VAN DE PARTIJ

Het voorbije jaar werd eens te meer duidelijk dat u beter verdient dan een federale paars-groene regering die geen oor heeft voor de Vlaamse stem. U verdient een Vlaanderen dat het heft in eigen handen neemt. Dat kan alleen met een sterke N-VA. En de N-VA is áltijd sterker met u erbij!

Hernieuw daarom vandaag nog uw lidmaatschap. Net als de andere 40.000 leden van de N-VA krijgt u deze week de uitnodiging om uw lidmaatschap te hernieuwen in de bus. Ook online kan u uw lidmaatschap

hernieuwen via het ledenportaal op <https://mijn.n-va.be/hernieuw/>.

Alvast bedankt om ook in 2022 van de partij te zijn. Samen gaan we ervoor: een vrij Vlaanderen!

3 NIEUW: 10 EURO KORTING IN DE WEBWINKEL

Wist u dat we bij de N-VA altijd eerst naar onze leden kijken in onze zoektocht naar talent om in te zetten binnen en buiten de partij? Uiteraard vallen leden met een volledig ingevuld profiel in het ledenportaal als eerste op. Nieuw is dat een volledig ingevuld profiel u nu 10 euro korting in onze webwinkel oplevert.

Twee goede redenen dus om uw profiel snel te vervolledigen! Surf nu naar <https://mijn.n-va.be/kortingwebwinkel>, vervolledig uw profiel en geniet onmiddellijk van 10 euro korting.

4 JONG N-VA: EIGEN KOERS VOORUIT

Eind oktober organiseerde Jong N-VA in

Antwerpen haar congres 'Eigen Koers'. Een tweejarig traject van gastlezingen, digitale vergaderingen en een gezond intern debat kende zijn apotheose met een nagenoeg unaniem 'akkoord' van de aanwezige Jong N-VA-leden. De congresstekst bevat de eigen koers van onze jongerenpartij rond vijf thema's: onafhankelijkheid, welzijn, justitie en veiligheid, Europa en economie.

'Met dit congres wilden we onze identiteit bevestigen. Los van zuilen, mutualiteiten en andere politieke belangen', zegt congresvoorzitter Glen De Waele. 'We kiezen met Jong N-VA voluit voor Vlaamse onafhankelijkheid.'

De volledige congresbundel vindt u terug op de website van Jong N-VA: www.jongnva.be.

5 MIS GEEN ENKELE PODCAST VAN DE N-VA

De N-VA lanceerde op 13 oktober, de dag van haar 20ste verjaardag, een eigen podcastreeks. In acht afleveringen vertellen N-VA'ers van voor en achter de schermen

5

7

6

8

hoe zij de mijlpalen in onze twintigjarige geschiedenis beleefden. Aan de hand van feiten, herinneringen en bij momenten hallucinante anekdotes geven zij een unieke kijk op het bijzondere traject dat de N-VA op 20 jaar tijd aflegde. Een onmisbaar tijdsdocument voor elke N-VA'er!

Surf naar www.n-va.be/podcast, abonneer u op onze podcasts en mis ook in de toekomst geen enkele aflevering.

6 OP TOURNEE MET BDW

2020 en 2021 waren turbulente jaren. Door het coronavirus kreeg u te weinig de kans om daarover met ons te spreken. Daarom komt partijvoorzitter Bart De Wever naar al onze vijftien arrondissementen om terug te blikken op de politieke gebeurtenissen én om vooruit te kijken naar de toekomst van onze partij.

Stip in uw agenda alvast de datum aan waarop BDW naar uw arrondissement komt. U vindt alle actuele informatie op www.n-va.be/op-tournee-met-bdw. Vooraf inschrijven is noodzakelijk.

7 WORD N-VA-BESTUURSLID IN UW EIGEN STAD OF GEMEENTE

Tussen 31 januari en 20 februari kiezen alle lokale N-VA-afdelingen een nieuw bestuur. Alle N-VA-leden die ten minste drie maanden lid zijn op de datum van de verkiezing hebben stemrecht. Meer nog: u kunt uzelf kandidaat stellen voor het lokale afdelingsbestuur.

De afdelingsvoorzitter, de ondervoorzitter en een onbeperkt aantal bestuursleden worden rechtstreeks verkozen door de leden. Heeft u goede ideeën om uw gemeente veiliger, properder, fietsvriendelijker, kortom beter te maken? Beschikt u over kennis en ervaring die onze partij kan gebruiken in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2024? Geloof u net als wij dat een N-VA'er niet aan de zijlijn blijft staan? Stel u dan kandidaat voor het afdelingsbestuur in uw gemeente.

In de loop van januari ontvangen alle leden een oproep om zich kandidaat te stellen. Daarna ontvangt u het overzicht met alle kandidaten en de uitnodiging om deel te

nemen aan de stemming. Met bijkomende vragen kunt u steeds terecht bij uw lokale afdelingsvoorzitter.

8 NIEUWJAARSFEEST WORDT ZOMERFEEST

Normaal gezien zou de N-VA op zaterdag 15 januari 2022 haar befaamde nieuwjaarsfeest vieren samen met duizenden leden. Omdat het coronavirus helaas nog volop circuleert, zal het nieuwjaarsfeest ook deze keer niet plaatsvinden.

In de plaats daarvan organiseren we in 2022 voor u een echt Zomerfeest. We hopen er met z'n allen nog eens *een goei lap* op te kunnen geven op zaterdag 2 juli 2022 in de Nekkerhal in Mechelen. Met op het programma dezelfde succesformule als gewoonlijk: lekkere drankjes, gezellige eetstandjes en een dj tot in de late uurtjes. Meer informatie krijgt u in het voorjaar van 2022, maar schrijf de datum alvast op. Bij deze bent u uitgenodigd.

Stefanie Verstappen is coördinator huis-aan-huisbladen op het partijsecretariaat

‘Blijf communiceren, ook als je in de meerderheid zit’

Voor taalfouten en kromme zinnen heeft ze geen genade. Maar voor de lokale vrijwilligers van de N-VA heeft ze oprechte bewondering. LEO sprak met Stefanie Verstappen, coördinator van het huis-aan-huisteam op de Barricade.

Alle 309 N-VA-afdelingen kunnen per jaar vier huis-aan-huisbladen uitbrengen op kosten van de partij. Stefanie Verstappen (26) en haar collega's Xavier Lesenne, Mathias D'Hondt en Mark Gillioen moedigen hen aan om dat effectief te doen. 'In verkiezingsstijden denken afdelingen meteen aan folders om hun programma en kandidaten voor te stellen. Maar wanneer een afdeling daarna in de meerderheid zit, merken we soms dat ze die communicatie een beetje uit het oog verliezen. Dan is het aan ons om hen te motiveren om te blijven communiceren, niet enkel uit naam van de gemeente, maar ook als partij.'

Voor afdelingen in de oppositie is het huis-aan-huisblad een belangrijk instrument, weet Stefanie. 'Soms is het bijna hun enige communicatiemiddel om zich te profileren. Vaak worden voorstellen vanuit de oppositie wel aangenomen door de meerderheid, maar worden die verkocht alsof ze van de meerderheid zelf komen. Met een huis-aan-huisblad kunnen afdelingen in de oppositie tonen: wij zijn hard aan het werk.'

Elke N-VA-afdeling heeft een eigen huis-aan-huisverantwoordelijke. 'Die dient een officiële aanvraag in via het ledenportaal van de partij en bezorgt ons teksten en beeldmateriaal. Wij bekijken dat om te zien of er voldoende is om een blad mee te vullen en of de foto's van voldoende kwaliteit zijn. Daarna beginnen wij aan een kwaliteitsscheck van de teksten. We redigeren zowel inhoudelijk als qua stijl.'

‘Willen of niet, mensen pakken een huis-aan-huisblad sowieso vast’

Het huis-aan-huisteam hanteert heldere richtlijnen wanneer het door de teksten gaat. 'In opleidingen zeggen wij altijd: wij schrijven voor twaalfjarigen. Daar wordt dan eens mee gelachen. Maar de bedoeling is dat iedereen die zo'n blad doorneemt, begrijpt waarover het gaat. Ook als ze iets niet op de voet volgen. Het moet voor iedereen toegankelijk zijn.'

Prutsen aan teksten

Prutsen aan teksten van anderen ligt soms gevoelig, weet LEO uit eigen ervaring. Stefanie bevestigt dat. 'Het evenwicht is soms moeilijk. Die lokale vrijwilligers hebben daar veel tijd ingestoken, zijn heel tevreden met het eindresultaat en dan beginnen wij teksten aan te passen. Dat ligt soms inderdaad wat gevoelig. Dan moet je

goed uitleggen waarom je bepaalde dingen herschrijft.'

Om afdelingen beter te ondersteunen, biedt het team opleidingen aan. 'We hebben al vormingsdagen georganiseerd. Nu hebben we ook een aanbod waarbij we ter plaatse gaan of een digitaal webinar aanbieden, bijvoorbeeld als ze twifelen hoe ze een tekst goed kunnen structureren of niet goed weten waarover te schrijven. Ze kunnen altijd bij ons terecht.'

Goed voor druk

Nadat de redacteurs door de teksten zijn gegaan, belandt alles bij grafisch vormgever Mark Gillioen. Ongeveer anderhalve week nadat het materiaal binnenkomt, is het blad klaar. Het codewoord om een opgemaakt huis-aan-huisblad naar de drukker te sturen, is *goed voor druk*. 'Die goed voor druk komt altijd van de afdeling. Wij zullen nooit een blad naar de drukker sturen als de afdeling het niet oké vindt.' Van bij de drukker gaat het drukwerk dan ofwel naar de afdeling, die het zelf bedeeft, ofwel naar de post.

Op de vraag of afdelingen soms twifelen aan het nut van een huis-aan-huisblad, heeft Stefanie een stellig antwoord klaar. 'Het is iets dat in alle bussen valt. Mensen pakken het sowieso vast, of ze nu willen of niet. Het is bovendien een medium waarin je niet onmiddellijk tegenspraak krijgt. Je kan je eigen voorstellen in de kijker zetten, ook als

Stefanie Verstappen: 'Iedereen die zo'n blad doorneemt, moet begrijpen waarover het gaat. Ook als ze iets niet op de voet volgen.'

oppositiepartij, wat in het gemeentelijke infoblad meestal niet kan. Maar ook voor meerderheidsafdelingen is het nuttig. Een goede meerderheidsafdeling zet haar activiteiten en haar bestuursleden in de kijker. De mensen die achter de schermen veel tijd steken in de afdeling'

Stefanie haalt naar eigen zeggen veel voldoening uit het contact met de lokale afdelingen. 'Zeker in verkiezingstijden merk je dat iedereen naar hetzelfde doel toewerkt. Ik bewonder hoeveel tijd de lokale huis-aan-huisverantwoordelijken daarin investeren. Wat ze doen, is niet evident: het is hun taak om teksten te verzamelen om een interessant blaadje te maken. Ze zijn daarbij sterk afhankelijk van hun collega-bestuursleden en lokale mandatarissen en ze steken daar heel veel moeite in. Die mensen doen dat allemaal vrijwillig. Dan vind ik het fijn dat ik ze kan helpen om tot een mooi blaadje te komen.' ■

Vacature

Stefanies collega Xavier Lesenne schuift op 1 januari 2022 door naar een andere functie op het partij-secretariaat. Daarom zoeken we een nieuwe redacteur voor het huis-aan-huisteam. Bent u een pietje-precies met een taalkundige opleiding en/of redactionele ervaring? Solliciteer dan snel via www.n-va.be/vacatures.

MEER WAARDE

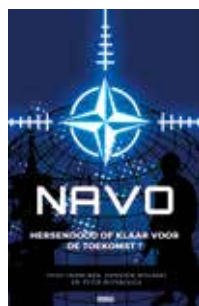

Zwijg!

'Zwartrijden' mag niet meer in Brussel. Niet meer enkel de daad, maar het woord. Lufthansa verwelkomt u niet langer aan boord met 'dames en heren', want dat is niet meer gepast. En moeten we nu 'die' zeggen in plaats van 'hij' of 'zij'?

Onze instellingen en media zijn doordrongen van 'woke' ideologie. Academici – al dan niet gecancelled – noemen 'woke' steeds vaker een cultus, een ideologische kanker zelfs, die onze burgermaatschappij vernielt, onze instellingen uitteert en onze cognitieve vrijheid wil afnemen.

Paul Boonefaes deconstrueert in dit boek het fenomeen 'woke'. *Zwijg!* is uitgegeven door Ertsberg en tegen 22,50 euro verkrijgbaar in uw lokale of online boekhandel.

NAVO: hersendood of klaar voor de toekomst?

Op 4 april 1949 werd de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) in het leven geroepen *to keep the Russians out, the Americans in, and the Germans down*. Zeven decennia later bestaat het grootste militaire samenwerkingsverband ooit nog steeds. Toch leven we in een andere wereld met immense veiligheidsuitdagingen.

In het boek *NAVO, hersendood of klaar voor de toekomst?* brengen Theo Francken, Peter Buysrogge en Hendrik Bogaert dertien experts samen om alle politieke en militaire aspecten van ons militair bondgenootschap beter te begrijpen.

Met de **kortingscode NVA_tfr_0812** vallen de verzendkosten weg als u het boek koopt via de webwinkel van Doorbraak Boeken op <https://boeken.doorbraak.be>

5x gratis

Vijf lezers krijgen van ons een exemplaar van dit boek. Ze moeten wel het antwoord kennen op de vraag: 'Waar ligt het hoofdkwartier van de NAVO?' Stuur uw antwoord voor 10 januari naar LEO@n-va.be of N-VA, redactie LEO, Koningsstraat 47 bus 6, 1000 Brussel.

Reset

Europa kende na de Tweede Wereldoorlog een periode van grote vooruitgang met toenemende gelijkheid, stijgende productiviteit, expansie van het onderwijs en fundamentele wetenschappelijke en technologische doorbraken. Maar in de jaren zeventig begon het tij te keren. In de eerste periode was het beleid gericht op de gemeenschap; in de tweede was het (neo)liberaal. Sinds 2008 is dit regime in diepe crisis. De terugkeer naar een beleid dat gestoeld is op gemeenschapsdenken valt vandaag het nationalisme te beurt.

Dit boek is volgens Rik Van Cauwelaert 'een van de belangrijkste politieke boeken van de voorbije decennia'. Het boek is verkrijgbaar in uw lokale of online boekhandel en kost 39,95 euro. Bestelt u het boek in de webwinkel van www.ertsberg.be, dan krijgt u met de **kortingscode NVARESET21** tien procent korting en gratis verzending.

5x gratis

Vijf lezers krijgen van ons een exemplaar van dit boek. Ze moeten wel het antwoord kennen op de vraag: 'Aan welke universiteit is Mark Elchardus verbonden?' Stuur uw antwoord voor 10 januari naar LEO@n-va.be of N-VA, redactie LEO, Koningsstraat 47 bus 6, 1000 Brussel.

Op stap in Wortel-Kolonie

Deze zomer werd de voormalige landloperskolonie Wortel-Kolonie in de Antwerpse Kempen ingeschreven op de werelderfgoedlijst van Unesco. 'Wortel-Kolonie is een toonbeeld van de integratie tussen natuur en cultuur', liet minister van Onroerend Erfgoed Matthias Diependaele optekenen. Ook in de winter is het er zalig en rustig wandelen en fietsen.

In de voormalige landbouwersboerderij van Wortel-Kolonie huist nu bezoekerscentrum De Klapekster. U kan er terecht voor plannetjes met wandel- en fietsroutes en heel wat gegidste wandelingen. Met de gratis Kolonie-app krijgt u extra inzicht in het Kolonie-verleden. Gaat u in de kerstvakantie op stap met kinderen? Met de brochure *Ekstertje Klap* maakt u een spannende reis vol zoek-, denk- en doe-opdrachten. Of download de knotsgekke Vossenstrekenapp en maak van uw familiewandeling een tof avontuur.

Meer informatie: www.kolonie57.be en www.kempen.be

Het juiste antwoord op de wedstrijd vragen en de winnaars vindt u telkens terug op www.n-va.be/meerwaarde.

Joost Houtman zoekt in deze column een antwoord op de vraag wat er zo typisch is aan een welbepaald Europees volk. En ja, Joost mag het weten.

WAAROM DE LIECHTENSTEINERS ZO LIECHTENSTEINS ZIJN

Het land van de valse tand

Liechtenstein is amper 160 vierkante kilometer groot en telt nog geen 40.000 inwoners. Het is net als Andorra een dwerg- en bergstaat. Je kan er heerlijk bergsporten, terwijl je nadenkt over hoe hoog de bergen en hoe laag de belastingvoet is. Met 18 procent als hoogste tarief voor bedrijven hoeft het niet te verbazen dat deze natie dubbel zoveel holdings als inwoners telt.

**'DE VORST TRAKTEERT
ELK JAAR ALLE
LIECHTENSTEINERS
OP EEN KAAS-EN-
WIJNAVOND'**

Het Fürstentum Liechtenstein zag het levenslicht in 1719 toen keizer Karel VI de heerlijkheden Vaduz en Schellenberg tot één vorstendom verenigde. Dat kwam onder leiding van ene Johan Adam Andreas van Liechtenstein en zou deel uitmaken van het Heilige Roomse Rijk. Daarvan scheurde het zich in 1806

los. In 1815 sloot het aan bij de Duitse Bond, tot die bond zichzelf ont-bond in 1866. Tot aan het einde van Wereldoorlog I lieerde Liechtenstein zich vooral aan Oostenrijk, waarna het de steven keerde en zich aan Zwitserland begon te linken. En de munt overnam. Het is sindsdien goed aan tussen die twee. Hoewel. In 2007 viel het Zwitserse leger Liechtenstein binnen. Dat gebeurde echter per ongeluk. De 170 infanteristen hadden niet door dat ze de grens hadden overgestoken. En de Liechtensteiners hadden het pas door toen Zwitserland achteraf officiële excuses aanbood.

Een beetje Zwitserland, een beetje Oostenrijk, een beetje Duitsland ... Wat is het nu? En wat te denken van het volkslied *Oben am jungen Rhein?* Tekstueel zal u het niet herkennen, maar muzikaal zeker wel. Het is 100 procent *God Save the Queen!* Je krijgt er dus moeilijk je tanden in gezet, in dit

Liechtenstein. Maar net dat is in het Fürstentum niet moeilijk, want het bedrijf Ivoclar Vivadent fabriceert er jaarlijks 60 miljoen valse gebitten.

De vorst vraagt ten dans

Liechtenstein is een parlementaire democratie, sinds 1989 geleid door *Fürst* Hans Adam II. Het parlement, alias de Landdag, wordt gevormd door 25 volksvertegenwoordigers van de Fortschrittliche Bürgerpartei (FBPL), Vaterländische Union (VU) of de Freie Liste en het kabinet bestaat uit vijf leden. De vorst kan zowel parlement als kabinet naar huis sturen en heeft bovendien een veto in de benoeming van ambtenaren en rechters. Een verLiecht despoot, zeg maar, deze bezitter van de grootste kunstcollectie ter wereld. Doet dat enige wenkbrauw fronsen? Wel, niet in Liechtenstein zelf. In 2004 werd in een referendum nog vrolijk voor het behoud van de monarchie gestemd. Zou het kunnen dat het feit dat de vorst elk jaar op 15 augustus ALLE Liechtensteiners op het kasteel van Vaduz uitnodigt en hen trakteert op een kaas-en-wijnavond met bijhorend dansfeest daar iets mee te maken heeft?

Wil je omwille van het fiscale klimaat met bijhorende berglucht Liechtensteiner worden? Of trekt eerder de tewerkstellingsgraad van 98,5 procent je aan? Of is het het verbod op lawaai tijdens de landelijk verplichte middagpauze dat je over de streep trekt? Weet dan wel dat je een procedure van 30 jaar te wachten staat! Je aanvraag dient bovendien goedgekeurd te worden door de lokale bevolking en bekrachtigd door het parlement! Dat is een eeuwigheid. Dan klinkt het aanbod uit 2011 wel heel aantrekkelijk om voor de ronde som van 70.000 dollar het hele land één dag te kunnen afhuren. Samen met 150 gasten heb je daarbij het recht op een wijnproeverij bij de vorst en worden alle straatnamen aan jouw wensen aangepast. Rapper Snoop Doggy Dogg was geïnteresseerd maar moest met de staart tussen de benen afdruipe. Het ging immers om een straffe marketingstunt van Airbnb. Toen wist hij meteen waarom de Liechtensteiners zo Liechtensteins zijn. En dat Joost het mag weten!

Joost Houtman is auteur van o.a. *Bella Figura – Waarom de Italianen zo Italiaans zijn* en *De Rest Is Parking – Waarom de Antwerpenaren zo Antwerps zijn*. In februari 2022 verschijnt de opvolger: *Et alors? Waarom de Fransen zo Frans zijn*. Houtman is geen lid van de N-VA en schrijft deze column in alle onafhankelijkheid.

VOERSTREEK, DE.

Zes dorpen rond de rivier de Voer vormen vandaag de Voerstreek, langs drie kanten begrensd door de provincie Luik en in het noorden door Nederlands-Limburg. Het gebied is al eeuwen een ontmoetingsplaats van talen en culturen.

Historisch maakt de Voerstreek deel uit van de Limburgsprekende gebieden. Bij het ontstaan van België worden die gebieden echter ingedeeld bij de provincie Luik. Vanaf 1963 maakt de Voerstreek opnieuw deel uit van Limburg en dus ook van Vlaanderen.

Vlaamse enclave in de provincie Luik

De Franstaligen krijgen faciliteiten.

In de jaren 60, 70 en 80 van de vorige eeuw

vormden de zes Voerdorpen het toneel van een hevige en soms gewelddadige taalstrijd tussen Vlamingen en Franstaligen. In 1987 leidde de kwestie tot de val van de Belgische regering.

Met dank aan onder anderen Huub Broers is de Voerstreek vandaag een rustige en voor toeristen aantrekkelijke plek waar het Nederlands letterlijk de Voertaal is.